

samfund og fremmer koncentrationen af befolkning og erhverv.

Debatten om regeringens landsplanredegørelse, som venstre rejste i form af en forespørgselsdebat på vegne af 8 partier i februar 1980, afslørede, hvilken forskel der allerede dengang var mellem befolkningens decentraliseringsønsker – således som de var kommet til udtryk i amternes regionplandebate – og regeringens og centraladministrationens centralistiske holdning, som kom til udtryk i landsplanredegørelsen.

Den senere godkendelsesfase vedrørende regionplanerne i efteråret 1981 gav nok udtryk for, at regeringen viste en vis respekt for befolkningens og folketingsflertallets krav om decentralisering og lokal medindflydelse. Men også kun til en vis grad. De krav og vilkår, som opstilles for lokal- og kommunecentre samt muligheden for en vis udvikling af andre mindre bysamfund i landzone, forekommer urimeligt restriktive. Hermed lægges en unødigt bremse på mange mindre bysamfunds udvikling af boliger og erhverv.

Efter venstres opfattelse er der behov for en udvikling i modsat retning. En udvikling, som sikrer større lokal indflydelse. En udvikling, som fører til et større lokalt ansvar. Og samtidig en udvikling, som fremmer vilkårene for, at de mindre samfunds erhvervsliv og kultur kan gå en mere optimistisk fremtid i møde.

Det er oplagt, at det faldende fødselstal og de stigende energipriser har haft og har betydning for boligudviklingen. Men det er lige så klart, at netop denne udvikling bør anspore til en endnu større opmærksomhed omkring de mindre bysamfunds vilkår – herunder hensynet til de over én mill. mennesker, der bor her. Og endelig bør det understreges, at undersøgelser fra bl. a. Danmarks tekniske højskole klart har påvist, at den decentrale boligudbygning totalt set ikke er dyrere end den centrale – bl. a. fordi der er en række uudnyttede ressourcer i de mindre bysamfund såsom vejnet, samlingslokaler, skole, busbetjening af skolebørn, eventuelt forretninger m. v. Hertil kommer, at den tekniske udvikling i fremtiden vil muliggøre et betydeligt mere decentralt samfund end det, vi kender i dag, med mere spredt bebyggelse og billigere energi og kommunikation.

Der er således mange grunde til, at forslagsstillerne finder, at det ikke bare er vigtigt at fremme udviklingen i landsbyerne, men også at det er realistisk.

Bemærkninger til forslagets enkelte dele

1. Ophævelse af by- og landzoneloven med virkning fra det tidspunkt, hvor kommuneplanerne er vedtaget.

I øjeblikket foreligger to love, der har til formål at sikre en planmæssig udvikling og placering af boliger, arbejdspladser, udnyttelse af areal- og naturressourcer m. m. i kommunerne. Det drejer sig om lov om kommuneplanlægning (jfr. lov nr. 287 af 26. juni 1975) og lov om by- og landzoner (jfr. lovbekendtgørelse nr. 300 af 23. juni 1980).

Formålet med by- og landzoneloven er:

- dels at sikre en planmæssig og samfundsøkonomisk hensigtsmæssig udvikling i overensstemmelse med lands-, region- og kommuneplanlægningen, herunder de mindre bysamfund,
- dels at medvirke til at sikre hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier,
- dels at medvirke til at sikre hensynene til en hensigtsmæssig udnyttelse af råstofressourcerne og de jordbrugsmæssige arealressourcer.

Disse formål er i høj grad sammenfaldende med formålet med loven om kommuneplanlægning.

Når kommuneplanen for den enkelte kommune er endeligt vedtaget, og når de nødvendige regionplantillæg for landbrug, fredning og råstofplanlægning foreligger, vil der således være et tilstrækkeligt grundlag for at overlade arealadministrationen inden for den enkelte kommune til den lokale kommunalbestyrelse.

Regeringen opfordres derfor til:

1. At ophæve by- og landzoneloven.
2. At gennemføre de nødvendige konsekvensændringer i kommuneplanloven – herunder bl. a. bestemmelsen om regulering af bebyggelse i det åbne land. Zoneadministrationen i den enkelte kommune overlades herefter den enkelte kommunalbestyrelse.
3. At fremsætte forslag til en permanent og smidig reguleringsmulighed for grænsedragningen mellem de enkelte zoneområder.

Formålet hermed skal være – på frivilligt grundlag – at skabe mulighed for, at f. eks. landbrugsarealer inddraget i byzone skal kunne tilbageføres til landzone, når den enkelte lods-ejer og kommunen er enige herom, og når de nødvendige vilkår herfor er opfyldt. Hermed vil der være skabt mulighed for i langt større omfang end nu at skabe overensstemmelse mellem omfanget af de respektive zoneområders arealudlæg og det reelle behov herfor.

4. Endelig opfordres regeringen til en grundig gennemgang af cirkulærer, vejledninger og an-